

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

gész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyitlté sora 50 fillér.

Terjed az eszme.

Régi hibája az ujitóknak, hogy az állami élet jelenségeiben csupán a változó tényezőkre helyeznek súlyt s az állandó tényezők fontosságáról megfeledkeznek. Észreveszik, hogy egy új osztály keletkezik, hogy egy réginek gazdasági helyzetében változás állott be, észreveszik, hogy új eszmék támadtak s kaptak erőre sok helyütt. És akkor azt mondják: ime egy megváltozott, ime egy egészen új világ, melyre a réginek szabályai már nem állanak. Feledik, hogy maradtak régi osztályok, régi eszmék, érzések és tradíciók s hogy csak az új és régi tényezők ereje közötti arány mutatja meg, hogy pl. a mai Magyarországtól mennyire különböző.

A fennálló rend hívei viszont abba a hibába esnek igen gyakran, hogy az állandó tényezők mellett a folytonos változás tényéről oly könnyen megfeledkeznek. Nem veszik észre az új elemek keletkezését s az új eszmék fontosságát lekicsinyelik. Mi azonban, a kik Magyarország tradícionális politikai fejlődésének hívei vagyunk, nem feledhetjük el, hogy éppen e nemzet történetében az eszméknek mily nagy jelentősége volt. A nemzeti érzést nem a politikai, hanem az irodalmi élet ébresztette fel s növelte naggyá; vigyázzunk, nehogy ismét az irodalom allassa el!

Politikai világunknak nincs elég érzéke ennek fontossága iránt. Követeljük a lassan ható

gazdasági és kulturális tényezők fontosságának elismerését s hangoztatjuk, hogy ezek és nem a közjogi harcok erősítik a nemzeti irányt; de nem helyezünk súlyt azon gazdasági és kulturális — lassan ható — tényezőkre, melyek a nemzeti irányu fejlődés ellenségei. Panaszkodunk a közvéleményre, hogy mindig a hangulatok rabja; s a nemzet hangulatát hibás irányba tereltetni hagyjuk. Hirdetjük az idealizmust s az ideák jelentőségében nem hiszünk.

Magyarországon van a politikusoknak egy fajtája, mely az eszmékről mindaddig el nem hiszi, hogy jelentőséggel bírhat, míg maga közvetlenül meg nem érzi az erejét; mikor megérzi, akkor elismeri róla, hogy hatalom és hatalom, — úgy véli — akkor meg is kell előtte hajolnia. De a vak fel sem vevés és az épp oly vak engedelmesség időszaka között a téves eszmék elleni küzdelemre nem is marad idő.

Láttuk ezt jól és szomorúan tapasztaltuk a közjogi ellenzék erősödésének napjaiban. Mennyi időn át folyt sajtóban, iskolában, gyülekezetekben, ünnepélyeken az agitáció s mily kevésbe vették azt egyesek. Maga az iskola is az agitáció eszköze volt, mivelhogy nem gondoskodott, hogy a szomorú multak tanulságai bátor következetességgel megvonassanak. Belenevelték az ifjúságba a negyvennyolcasság és az ideális nemzeti érzés azonosságának képtelen eszméjét s a sajtó megalkuvásnak minősítette egy

Deák és Andrássy nagybírszabású politikájának fényes eredményeit. A multat tulzott fénnel veték körül, hogy annél sötétebbnek tüntessék fel a jelent s tényekkel, érvekkel nem harcolhatván, a szenvedélyekre appelláltak. És úgy tüntethették fel magukat, mint a nemzeti érzés politikusaival. Hogy az a mult tényleg minő szomorú volt s minő fényesek az azzal szemben tényleg elért eredményeink: azt bölcsen elhallgatták. Hogy ennek a népszerűtlenné lett iránynak védelmezése milyen erkölcsi bátorságot kívánt: nem jutott eszükbe. Hogy a nemzet és dinasztia különböző tradícióinak szembeállítására s a mult keserűségeinek felújítása a harmóniát rontja s így a nemzet fejlődésének alapkövét holygatja meg: arra nem gondoltak.

És az agitáció terjedt, hatalmába kerített mind szélesebb rétegeket, éveken és éveken át kellő ellensúlyozást nem találva. Mikor aztán egészen átforgatta a közvéleményt, mikor már hatalom volt, akkor egyszerre leborultak előtte oly konzervatív politikusok is, mint Andrássy Gyula gróf, nem helyeselve irányát, de engedelmeskedve neki. Leborult előtte Bánffy Dezső báró is, s amint ma ő, a szociálisták egykori lefotografáltatója s a rendőrállam politikusának igazi típusa, beállott radikális szabadságpostolnak, úgy akkor is ő, a gazdasági közösség legexponáltabb politikusa, a gazdasági különválásért lelkesedett.

TÁRCZA.

A skarabeusz.

Irtá: Emile Bergerat.

— Tudod, hogy hogyan jutott hozzá Verbouzier Camulogéne a gazdag öreg Bordigot Mathieu leányához? Mert elveszi feleségül!

— Nem én és ha mindenképpen tudni akarod, nem is igen vagyok reá kíváncsi, először nem sokat törődöm se Camulogéneval, se a jó öreg Bordigot val, másodsor pedig a Szépművészeti Akadémia igazgatója jön hozzám teára és így . . . De ha neked örömet szerez, hát csak meséljed el.

— Jó! Hát figyelj ide:

Verbouzier Camulogéne, aki Veringetorixtól származtatja magát, de ezen kívül semmije sincs, fülig szerelmes volt a szép Stephanieba, az öreg Bordigot Mathieu leányába, akiről bizonyosan hallottál már beszélni, legalább itt-ott az akadémia körül . . . Na öregem, ez a gunyos mosolyod a kelleténél is többet beszél . . . Hát azt tudod, hogy az öreg Bordigot, Champolion óta a világ legbuzgóbb egyiptológusa. Beszél koptus meg az Apisbika nyelven és egy szemvillanással — az autotaxi ablakán át — végig betűz tetőtől-talpig egy obeliszket. Hiszen egész Európa beszél Bordigot papáról! És azonfelül nagyon gazdag az öreg. Mint egyedüli tudós a maga nemében, addig kapta az ösztöndíjakat, alapítványokat és Nobel-díjakat, amíg a

leánya egy nem megvetendő pártivá lett. Sőhajtasz! — Mindennek csak a tudomány az oka. Minél előrehaladottabb és a jövőbe mélyedőbb lesz egy korszak, annál súlyosabban méri fel arannyal a multat és romjait. Ezt akár Montesquien is elmondhatta volna.

Mindenesetre a szegény Camulogéne belebolondult a szép Stephanieba, aki imádni valóan széke volt és a Cleopátra orra — ez véletlen találkozás — egy csodásan rózsaszínű nyak fölé emelkedett. Hát mihez fogjon a hős Veringetorix vére? Minden, mondom, minden hiába volt, mert a jó Bordigot papa kifogástalan franciasággal adta tudtára a mi barátunknak, hogy a leányát mindenképpen más viszonyok közé szánta, mint az övéi. Azt tudod, hogy Camulogéne barátunk a köbevésés mesterségét üzte, szóval kameista volt a fiú. Mindenesetre szűken élt meg és a kenyér, amit keresett, nem volt lágyabb, mint a kő, amibe vésett.

Egy napon, hogy a mi barátunk ásitva csavargott egy ócskaságokkal szegélyezett utcán, megbottlott és nekivágódott egy ilyen szabadon álló „kirakat”-nak. Az ócskaság, amelyik egy ócska utiböröndre volt felépítve, szétgurult és Camulogéne, aki szégyellte az ügyetlenséget, hogy valamiképpen kibékítse a lármázó kofát, megvette negyedfél frankért az ócska koffert, amelyik már csak szenesládának volt jó és haza cipelte.

— Hiába ásitasz, ez az ócska koffert egy valószínű kincs tartalmazott . . . De hallgass hát ide!

A kincs egy néhány iv átlátszó papirosból állott, amelyek egyiptomi betűkkel és figurákkal — görögül hierogramokkal — voltak teleírva. Volt benne ezen-

külül egy skarabeusz, bazaltkőből, olyan, amilyeneket a globetrottor angolokat csapják be Kairóban, de rendkívüli nagyságban és olyan állapotban, amelyik özönvíz-előtti, sőt talán káoszi eredetet sejtetett. És mikor ezek a tárgyak ott heverték a műhely asztalán kirakva, Camulogéneban újra feleledt a remény, hogy megkapja Stephanie kezét.

Két hónap mulva, egy vasárnap délután, egészen véletlenül a Tuilériák kertjében a kiváló orientálistával, Bordigot papával találkozott, aki leányával a karján a délutáni sétáját végezte.

— Hát magát mi lelte, öcsém, hogy ilyen sokáig nem láttuk! — kiáltott az öreg.

— Utazgattam, — volt a válasz, — szórakozni akartam egy keveset.

És egy oldalpillantást vetve a melléte álló bájos székeségre, könnyed mozdulattal zsebébe nyúlt és kihuzta a skarabeuszt, amelyeknek a hátára bekarcolta azokat az ákombákomokat, amelyeket a koffert rejtelmes papírlapjairól lemásolt. Az egészet át akarta nyújtani Stephanienak. Az ember úgy udvarol, ahogy tud, nem igaz?

De mint egy ragadozó madár, úgy csapott le az öreg tudós az iromba köbögőre, kiragadta Camulogéne kezéből, megforgatta és már le is olvasta róla az ákombákomok titkát.

— Hol vette ezt?

— Egy szarkofágba találtam.

— És a szarkofágot hol találta?

— Egy kriptában.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomor-bajoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Gyulafehérvár és vidékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg ára 40 fillér.

Nagy üveg ára 60 fillér.

Kapható Gyulafehérvár és vidékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben.

A meghajlás és a fel sem vevés között van egy közbeneső stáció: éppen az, amelyen a politikusnak a maga feladatát el kell végeznie. Küzdenie a téves irányok ellen; küzdeni (mielőtt meg nem erősödnek) az eszmék terén. Magyarországon nagyon fejletlen, nagyon hiányos a kritikai szellem s a tárgyilagos gondolkodás nem gyakori. Dogmák; jelszavak; kész, biztos, abszolút igazságok kellene a tömegnek s aki ezt igéri, annak — ellensúly hijján — nyert pere van. Tenni kell ez ellen, a míg még lehet. Mert Magyarországon — békés időkben — a közvélemény azé, aki veszi a fáradságot, hogy hatalmába kerithesse.

Körbe-körbe.

Gyulafehérvár, 1910. XII. 27.

Körbe-körbe nyálja a tenger Amerigo Vespucci-ról nevezett ama világrészt, melyre új reménységekkel mentenek vala innen, városunkból is sokan, hogy árva földön fekvő aranyhegyekből hoznának egy-egy halmocskát baza. Hadd álljon itt, — egyéb téma hijján — egy amerikai levél, így:

New-York, december hó.

I.

„... A világnak ma kétségkívül legfiatalabb bankigazgatója a new-yorki W. F. Brenneke, aki tizenöt éves korában jutott ehhez az anyaiaktól áhitott tisztséghez és így tulszárnyalta ebben a tekintetben ami néhai Kornfeld Zsigmondunkat is, aki huszéves korában már egy prágai intézet élén állott. A kis Brenneke-fiú a „Bank of Public School 77“ cégű bankot vezeti nagy komolysággal és mint hallottam, sok szakértelemmel is. A new-yorki 77. számmal jelölt nyilvános iskolának ugyanis egész jól szervezett kis bankja van és a tizenöt éves fiúk már gyermekkorukban elérhetik azt az ideált, ami minden amerikai polgárnak leghőbb vágya: hogy meglegyen a bankkontójuk. Amikor a mi ifjúságunk az önképzőkörökben kezdi meg a versek zöngését és kinrimek faragásával készül az életharczra, akkor a kis Sameknek és Byllyknek zsebet már egy csekkfüzet dagasztja és törekszenek, hogy mentől magasabb

legyen a bankdepozitjuk. Az amerikai ifjúság nevelésének irányára aligha lehetne jellemzőbb adatot találni, mint a New York 78. utcájában lévő iskola bankját. Az iskolaépület földszintjén az egyik helyiség a bank céljaira van rendelve. Az ablakos valaszfal mögött ott ülnek a kis pénztárosok és ellenőrök, akik társaiktól átveszik a betéteket, vezetik a számlákat és roppantul büszkék a címekre, amelyek a rekeszek felett kiírva az ő hivatásukat jelzik. Az iskolásluk bankjának négyszáz betevője van már és néhány száz dollárt kezel. A bank néhány czentés betéteket is elfogad és amint a pénzkészlet 5 dollárt ér el, átviszik kamatoztatásra a „nagy“ bankba, amely a pénzt gyümölcsözteti. A csekk helyes kiállítását, a pénzügyűjtés gyönyörűségét, egy kis bank-szervezet kormányzását itt játszva elsajátítják a yankegyerekek, akiknek persze nem Longfellow és nem Edgar Poe, hanem Morgan és Carnegie lesz az élet-ideáljuk.

Az amerikai gyermek csodálatosan gyorsan fejlődik, találekony, ügyes, fürge és télen a módosabb szülők gyermekei is végigmennek egy seprővel az utcán és a boltokban ajánlkoznak, hogy néhány czentért elta- karítják a bolt előtt felhalmozódott havat. A kereseti vágy kifejezését az amerikai iskola főfeladatának tekintik. Könnyen lehetséges, hogy a római ókor történetében a mi gimnázistáink alaposan lefőznék az amerikai college-boyokat, akik Horatius Cocles leszármazásával aligha vannak tisztában, de hogy a mai élet minden követelményeire ők jobban felkészültek, mint a mi fiaink, akik rendszerint az első váltókötelezettség elvállalásánál szereznek csak fogalmat a váltó jelentőségéről, az holt bizonyos.

Mikor Carnegie automobilját a multkoriban gyors- hajtás miatt megállították a Fifth-Avenuen, az aczéki- rálynak csak tíz centje volt a zsebében és a követelt biztosítékot nem tudta készpénzben letenni. De elővette töltőtollát és kiállította a csekkfüzete egyik lapját a biztosíték fedezetére. Hogy a csekkforgalom óriási el- terjedéséből mily haszon származik a közre, azt nálunk a legtöbb ember alig sejtí, de a new-yorki 77. számú iskola kis bankárai nemcsak tudják ezt, hanem már gyakorlatilag meg is valósítják.

II.

A kis kapitálisták bankja után hadd szóljak most néhány szót a kis proletárokról, a Kornfeld jelöltek után az Egyesült Államok jövődjéi körül. Az amerikai

templomok szószékeinek legfőbb témája most: küzdjünk a vasárnapi vörös iskola ellen. New-yorkban egyedül tiz ilyen „szociálista vasárnapi iskola“ van. Céljuk abból a megállapításból indul ki, hogy a tizennégyéves fiuban benn van már az egész ember. Aminek a csiráját ad- dig el nem ültették benne, arra később fogékony nem lehet. A „Socialist Primer“ a vasárnapi szociálista is- kolák olvasókönyve. Marx Károly arcképe díszíti a fe- delét és belül illusztrációkban is felvonul minden, ami a szociálisztikus gondolkodást a gyermekben felkelt- heti. „A kövér ember“, „A vékony ember“, „A dolgozó rabszolga“ és egyéb hasonló címei vannak a leccék- nek. Egy leccze kivonatát idézem itt:

— Nézd meg jól a földolajat. A földolaj a talaj- ból szökken elő. Csinált-e valaha ember földolajat? Nem. Miért engedjük hát, hogy a nagy, kövér ember az olajat a maga tulajdonánál lefoglalja? A földolaj itt van minden emberfia számára. Az olaj mindenkié le- szen, ha a dolgozó ember fölébred és érdeke szerint fog szavazni. Én kívánom, hogy a vékony, sovány em- ber felébredjen, hát te nem kívánod? Mi mindnyájan használjuk az olajat, valamennyiünknek szükségünk van rá. A kövér ember nem gyártja az olajat. Kinek birto- kában kellene lennie az olajforrásoknak? Mindnyájunk birtokában, természetesen, nem pedig a nagy kövér em- ber birtokában. Most a kövér ember birtokolja és ő ál- lapítja meg az árakat. Ő állapítja meg a keresményét azon embereknek is, akik a források körül dolgoznak. Szeretnéd-e, ha a nagy, kövér ember tulajdona volna a levegő és kényszerítene bennünket, hogy fizessünk érte? Pedig így áll a dolog a szénnel és az olajjal. A közösséggé kellene, hogy legyen minden, amire minden embernek szüksége van.

Mily elkéseredett gyűlölöi lesznek az ily lecczeken épülők a petroleumtrösztnek! Nagyon sikerült a kövér és a sovány ember összehasonlítása is:

— Nézd ezt a két embert. Ugye, meglátszik raj- tuk, melyik a szegény és melyik a gazdag. A kövérnek puha fehér kezei vannak. Öve a nagy farm. A másik, aki a földjén dolgozik, sovány, éhes és lerongyolt. A városban a kövér emberé az üzlet, a ház, a kocsik. A szegény ember az dolgozik, hogy előállítsa azokat. Az ember, aki nem dolgozik, a gazdag, aki érte dolgozik, a szegény. Hát a te apád gazdag-e? Dolgozik-e? A keze finoin, puha és fehér-e? A föld, a szerszámok, a kocsik, az üzletek minden ember számára vannak ren- delve.

Nechao bolyongásának egyetlen bizonyítékát. A saját tudományos szégyene Albionnak!

— Hát adjam el a németeknek — kérde a ka- meista kiterítve a másik sürgönyt.

Az öreg hazafi elsápadt és három lépést hátrált. Németországnak, a Bismarck és a Hans Meyer Bruck Németországnak a skarabeuszt! Hajdan Elzászt és most még a skarabeuszi is! Hát mindent, mindent a néme- teknek?

— De — veté közbe Camulogéne — minden árat megadnak. És egy rendjelet is, talán a Fekete Sas- rendet.

— Hát jó — mondá büszkén az új Champollion. Csak menjen Berlinbe fiatal ember. Nem akarom többé látni. —

És az ajtóra mutatott, amelyben mintegy végszóra megjelent a szép Stephanie és Camulogéne a bájos leány felé fordulva a következő mézes beszéddel üd- vözölte:

— Nagyságos kisasszony, engedje meg, hogy egy csendes és szerencsétlen szenvedély emlékeül felajánl- jam Önnek ezt a szerény és olcsó kavicsot!

Nem tudni, vajjon szerette-e Stephanie Camulogé- net, de az bizonyos, hogy ezekre a szavakra ájultan roskadt az apja karjai közé.

És így létrejött a házasság. Azt nem is szükséges mondanom, hogy a skarabeusz egy biborvankosra fek- tetve, az egyptologus dolgozószobájának a büszkesége. Mit szól sz Camulogénehez?

— Csirkefogó.

— Ugyan miért? Ki-ki úgy szerzi meg a boldog- ságát, ahogy lehet,

Camulogéne hazament anélkül, hogy a skarabeuszt, ahogyan tervezte, imádjának felajánlotta volna. Nem volt képes felfogni, hogy hogyan bizonyíthatták be Ne- chao bolyongását az akombák, amelyekbe ő a pa- pirlapokról lemásolva rótt a skarabeusz hátára. Minden- esetre két viaszlenyomatot készített a psammetikus ro- varról és gondosan becsomagolva elküldötte az egyiket a kitünő Hans Meyer Brucknak Berlinbe, a másikat pe- dig a tiszteletreméltó Temple Jonathárnak Londonba; nem felejtván el mindenik csomagba a névjegyet és egy válaszbortéket mellékelni. Öt nap mulva a sürgöny- kihordó két távirattal állított be hozzá.

„Császár Német birodalom részére megveszi. Árat ön ajánljon. Kitüntetés azonfelül. H. M. B.“

„Anglia feltétlen megveszi. Negyvenezer font. I. T.“

Ezzel a két irással felfegyverkezve, Camulogéne, Vercingetoux ivadéka felvette ünneplő kalapját és miután egy hosszú és illatos pihenőt tartott rendes hajmüvé- szénél; fűgén ott termett, ahová már a te gondolko- zásod is bizonyosan eljutott. Bordigot papa a dolgozó- szobájában ült és egy összeaszott ó-kopt mumiával dis- kurált, hangosan kacagva azokon a kómikus és sok- ezer éves dolgokon, amiket az mesélt neki.

— Bocsásson meg kedves mesterem, amiért meg- zavartam, de bucsuzni jöttem.

— Hova utazik? Hova megy? Csak nem Mem- phisbe! De persze, hát hova menne, ha nem Mem- phisbe!

— Nem. Londonba megyek. Különbén tessék.

És ezzel átnyujtotta a londoni sürgönyt.

— Ah! — mondotta a tudós izgatottan — Temple Jonathántól. A skarabeuszt akarja, mi?

— Angolország számára.

— Ezt ő mondja. Meg akarja smmisíteni a

— És a kriptá?

— A homokpusztán van, Memphistől félóránnyira teveháton. Pompás holdvilágos éjszaka volt, amikor oda kirándultunk...

— És mit gondol, mi ez? — kérdezte reszkető hangon.

— Hát egy skarabeusz, — kedves mesterem és semmi más!

— És semmi más! Ez a megbecsülhetetlen és megfizethetetlen történelmi dokumentum egy egész kor- szakot tesz világossá. Érthetővé teszi Herodotosnak egy passzusát, amely eddig a levegőben lógott. Igazolja, minden kétséget kizárólag bizonyítja, hogy nekem van igazam és nem az ellenfeleimnek és vetélytársaimnak, a tiszteletreméltó Hans Meyer Berucknak, vagy a nem- kevésbbé tiszteletreméltó londoni Temple Jonathánnak, akik mind a ketten bődületes szamarak és sejtelmük sincsen az epigráphiáról.

— Most már nem mondhatják, hogy a Nechao hires bolyongása sem egyéb mesénél: hogy Nechos, vagy Nechao, a huszonhatodik saisi dinasztia harmadik faraója — 617 Kr. e. — épp úgy nem bolyongott a földközi tengeren, mint az a bizonyos Odysseus, akiről senki sem irt egy szót sem azon az öreg Homeroson kívül, akinek csak egy meutsége van: az, hogy soha- sem élt.

— De papa! — mondotta a fiatal leány egy szárny- csapásszerű kézmozdulattal.

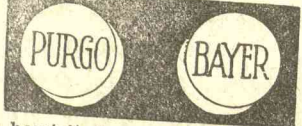
De az öreg tudós örömtől elfuló hangon folytatta, szeretetteljesen forgatva a skarabeuszt:

— Nechao, Nechao, te nagy és hatalmas fejede- lem, aki legyőzted a rettenetes Nezukadueuzást, lám iga- zol ez a...

Stephanie azonban gyöngéden karonfogta és elve- zette az édesapját, mert körülöttük már viháncolni kezd- tek az utcai suhanczok.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.

Minden tablettán rajta van e két szó:

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.

Minden tablettán rajta van e két szó:

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak.

És így tovább. A trösztök, a sztrájkok fogalma mind ebben a primitív hangnemben vésődnek be a gyermek elméjébe. A filadelfiai közúti kocsivezetők sztrájkja kis példát nyújtott már arról, hogy hevessebben, erőszakoskodásban az amerikai sztrájkok felül fogják múlni a legváresebb európai sztrájkokat is. A kis bankosok és a kis proletárok ma még békésen labdázhatnak egymással a Central Park játszóterein, de hogy fognak ezek majd egyszer egymásnak rontani, ha ütni fog a trösztökökkel való leszámolás órája?

— 000. —

Krónika.

Buék-vers.

Boldog újévet kíván a

1911.

Krónikás.

... mert ugyebár jó volna ez, ha egy ily névjegygyel szabadulna a rendes heti krónikától mi lapunk kedves publikuma? Mert ugyebár, kíváncsian ez, csak egy ily névjegy és készen minden, s Önök átusznak egy új évet „Krónika” nélkül ingyen, ingyen. De nem lehet és nem lehet, Szól a Végzet és a Szerkesztő: „Köszöntsön téged Krónikával a mi lapunk, óh újesztendő!”

Légy hát köszöntve s üdvözölve ha már így illő s így muszáj, kitágul ma himnuszd zengve e mindenkit csufoló száj, kitárul és kiad most mindent: ami vérez és ami fáj, s a mi: bús krónikás szívünkbe egy éven át riogva váj. S így újévi örömdüvünket átszövi gyászos melabú, mint mikor egy ujonnan nőtt fát máris ragja a ronda szű.

És így a hátmögött keservvel egy jobb esztendőt epedünk, melyben annyi lokális bajtól talán-talán mentek leszünk. Mentek leszünk a lábtöréstől, mely utcasarkon vár reánk, s mentek talán a tolvajtrösztől, mely minden éjjel lopja fánk. S talán-talán a jövő évben nem lesz egy főtéri ház előtt souvenir tehénkérődzésből, mely illattal tölti a levegőt.

Boldog újév: oh hozd el nekünk, A sárnélküli szép időt, amely bár rá nem kényszeríti — hogy szoknyát térdig emelje — nő, mégis-mégis oly szép, oly pompás, mint a Vigadó nagyterem, ha benne fenn a karzatokon nem hál át száz tél-éjjelen egy-két-tíz faczér iparsegédke, áldván a helyi kulturát, mely „Nachtasyl”-nak építettett egy máv. perronú palotát.

Boldog újév, üdvözöllek, hig ötlettel, csorbult rimmel, náthával — és más ily jóval — hő theával, jäger-inggel, jaegeringgel, nagy náthával boldog újév: üdvözöllek, — és itt véget ér e vers is örüljetelek: urak s hölgyek. A nyomdából üzenet jött, nincsen több hely, nem kell írni, és a versfolytatás helyett leirom most ide, így ni:

B. U. É. K.

Krónikás.

T. Szerk. Úr! Itt küldöm ezt a heti butaságot. A mit most irok, azt: *nem kell lenyomni, vigyázzon!* Itt nagyon hideg van, az agyam meg van fagyva,

hülye vagyok, sziveskedjék öt koronát azonnal ide küldeni, vagy nem írom tovább a lapot. Küldjön négy darab fát is, tíz princzeszást, vagy nem írok tovább! Üdvözlét nélkül

En.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár 1910. január 1.

— **Esküvő.** A szülői háznál, a legszűkebb családi körben tartották meg f. hó 28-án K e r e k e s Margitka és M a c z k y Emil 9. honr. huszarezredbeli hadnagy esküvőjüket. A szertartást családi lakoma követte, mely után az ifjú pár az esti gyorssal a fiatal férj állomáshelyére, Marosvásárhelyre utazott.

— **Ruhakiosztás.** A helyi izr. iskola nagyterme mult vasárnap délelőtt szép, lélekemelő ünnepély színhelye volt. Az iskola szegénysorsu tanulói levetették rongyos ruháikat és a nagyobbára lyukas csizmáikat és cipőiket és helyükbe vadonatúj meleg teli ruhákat és jó tartós lábbelieket vettek fel. Az emberszeretet e szép ünnepélyét miként a megelőző években, a helyi „Malbis Árumim” szegénysorsu tanulókat felruházó egylete rendezte, melynek elnöke és titkára derekasan munkálkodnak e nemes célú egylet fejlesztése és felvirágzása körül. A jövő évre e nemes célú egylet működési köre kibővül, minthogy Fuchs Nándor polgártársunk ajánlata a szegény sorsu leányövendékek felruházását is felveszi működési körébe. Fuchs Nándor ez általa megpendített szép eszme keresztülvitelét előmozdítandó egy maga harmincz szegény leány részére való téli ruházatot (szövet, kendő és harisnya) ajánlott fel. Öszintén kívánjuk, hogy e szép példaadás a nemes célú egyület érdekében minél több követőre találjon.

— **Eljegyzés.** Eisenstädter Samu f. hó 25-én tartotta eljegyzését Ábrahám Reginával, Ábrahám Móricz vendéglős polgártársunk bájos és művelt lelkületű leányával.

— **Újévi üdvözlét megváltás.** Deutsch Manó a „Gyulafehérvári Tak.pénztár” vezértitkára újévi üdvözlétei megváltására 5 koronát juttatott az Alsófehérvármegyei történelmi és régészeti egyesület kezelése alatt álló Hunyadi szobor alap javára.

— **Művészet.** Sekélyes haladású kultur életünkben jóleső szenzációt okozó igaz-művészeti meglepetést hozott számunkra: a nemesen tisztá zeneművészet kevésszámú imádoira a karácsony keltős ünnepe. A várbeli hatalmas katedrális orgonáján áldozott kristályos tisztaságú zenézzel, megértő és megértető lélekkel egy kiváltságos tehetségű művészember az igaz művészetnek. R e s c h L. György karnagy játékaról szólunk, mely nemes tökéletességgel szárnyalt fel az év százados oszlopok között az ünnepi misék alatt, vigaszt hozva s feledést a helyi zeneműveltség stagnálása felletti bánkódásunkban. Kár, oh be kár, hogy oly ritkán s csak kevesek gyönyörködhetnek egy-egy ilyen művészi jelenség lelki áldásaiban, hja: tisztult izlés, lelki finomság, az érzékek nemes inklinációja kell hozzá: megbecsülni és értékelni egyedülvaló zenefaktorunk művészetét.

— **Új földgáz forrás Erdélyben.** A sármási és ujabban a szászrégeni földgáz források felfedezése után most megint Székelykocsárd környékén kutattak ki egy nagyobb mérvű földgáz telepet. Az új telepen, mely a vasuti fővonal közelében van, már javában dolgoznak a gáz mennyisége és minőségének megvizsgálására, a pénzügyminiszterium által kiküldött szakértők.

— **Korcsmai verekedés.** Mujka Juon, Muntyán Iszalie és Roksza Juon helyi lakosok a Hajós egyik korcsmajában iddogálás közben összekülönböztek. A vitából verekedés fejlődött, mely annyira fajult, hogy Roksza Juon életveszélyes ütlegektől borítva esett össze. A rendőrség Mujkát és Muntyánt letartóztatta, az életveszélyesen megsebesült Roksza pedig a kórházba szállította.

— **Visszahozta a honvágy.** V a r g a Péter, a gyulafehérvári 50 ik gyalogezred közlegénye még ez év július havában, a mezei munkák elvégzése czimén négy heti szabadságot kapott. Szabadságának letelte előtt Szerbiába szökött, ott bolyongott felévig. A honvágy azonban a mult hónapban hazaűzte és Brád környékén, mint napszámos tengette életét. Karácsony első napján Brádra ment és ott a korcsmába nagy dáridot csapott. Estefelé részegen elment a csendőrségre, és ott kérte, hogy tartóztassák le, mert katonaszökevény. Kihallgatásakor elmondta, hogy mielőtt Szerbiába szökött volna, szuronyát és sapkáját elásta, ruháját pedig összetépte és a vízbe dobta. Varga már 1905-ben is elszökött ezredétől s emiatt csak a mult évben került ki a fogházból.

— Az adókvető bizottságok összetétele.

A pénzügyminiszter a kereskedelmi és iparkamarák tudomására adta, hogy az egyenes adókvető bizottságoknak 1911. az 1912. évekre leendő megalakítására vonatkozólag utasította valamennyi kir. pénzügyigazgatóságot, hogy javaslataik megtételénél különös figyelemmel legyenek arra, hogy a kvető bizottsági tagok fele része kereskedők és iparosok közül legyen kinevezhető.

— **Vasuti baleset Szászvároson.** A szászvárosi felsőpályaudvaron egy tehervonat valószínűleg a fék elromlása miatt nekiment az ütközőnek, amelyet kitörve utjából még vagy husz métert haladt a földön. Tizenegy kocsis kisiklott. Két fékező életveszélyesen megsérült. A kár árúban 8—10.000 korona.

— **Betörés.** Drimbereán György lui György a mult hét valamelyik napján az est homályban Margineán Györgyné csüretét feltörte és onnan több zsák lisztet elloptott. Dolgát azonban nagyon ügyetlenül végezte, mert a rendőrségnek a helyszínén talált nyomokból azonnal sikerült a ludasságot reabizonyítani és letartóztatni.

— **Miniatűr-kiállítás.** Sivár fényű és ezerszer meguot motivumokkal szegénykedő korzónknak új, üde szenzációja van: S t e r n á d Albert-nek rövid idő alatt meggyezerte nagyhirre jutott fényképészünknek miniatűr kiállítása kelti fel a figyelmünket M i s k e Sándor főtéri czég izléstelt kirakatában. Új fényhatások, természetes, ám artisztikus helyzeti szépségek, a játékos fénynek és az öntudatosan irányított izlésnek kettős gyönyörűségei szereznek itt új híveket a fotoművészet új megnyilatkozásának. Művészies portrait-k fogják díszíteni jeles fényképészünknek január hó 1-én a Szaragaféle F e l s ő v á r t é r 3. szám alatti házban megnyíló műtermét is, melynek kiállítását közelebből részletesen fogjuk ismertetni.

— **A legtapasztalatabb orvosok** tanácsolják, hogy egészségünk fenntartása érdekében elsősorban a gyomorra ügyeljünk.

A ki gyomrát rendben kívánja tartani, tegye szabályllyá, hogy minden héten legalább egy bizonyos meghatározott napon, például minden héttől, vagy mondjuk minden szombaton, reggelizés előtt egy pohár igazi **Ferencz József**-keserűvizet igyék. Ezen régóta bevált természetadta tisztító-gyógyviznek bámulatos felfrissítő hatása van nemcsak emésztőszerveinkre, hanem egész lényünkre is. A török császár udvari főorvosa is ezen tulajdonságát becsülte a legjobban, mikor azt írta róla, hogy „a kitűnő Ferencz József-keserűviz használata különösen kellemes.”

Vigyázni kell, hogy a kereskedésekben mindenkor valódi Ferencz József-keserűvizet kapjunk, mert ez az, melyről a világ minden tájának orvosai és orvostanárai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak.

— Ragadós állatbetegségek vármegyénkben.

Az elmúlt hetekben a száj- és körömfájás terjedésében mutatkozott javulás csak látszólagos volt, melyet gyors visszaesés követett és ma már sajnos megint ott tartunk, hogy megyénk ugyszólván majdnem minden községe zár alatt van. Hogy ez az állapot a forgalomnak milyen kárára van, az a gyenge hetipiaczokból eléggé szembeszökő. Megyénkben egyébként ragályos állatbetegségeket a földművelésügyi miniszterium e heti jelentése szerint a következő városokban és községekben állapítottak meg: Lépfene: Buzásbocsárd, Kutfalva, Mindszent. Veszettség: Alsómarosváradja, Táté. Ragadós száj- és körömfájás: Gyulafehérvár, Alsómarosváradja, Alvincz, Berve, Borbánd, Borsómező, Csóra, Csüged, Demeterpataka, Drombár, Felsőmarosváradja, Henningfalva, Karna, Kisfalud, Limba, Maroscsüged, Oláhdálya, Oláhherepe, Poklos, Sósptak, Strázsa, Szarakszó, Tartaria, Táté, Balászfalvafalu, Balászfalvaváros, Besenyő, Buzásbocsárd, Csufud, Farkastelke, Karácsonfalva, Kiscserged, Kiskerek, Monora, Nagycserged, Ohába, Oláhcsesztve, Szászesanád, Szászpatak, Székás, Tóhat, Túr, Veregyháza, Véza, Alamor. Buzd, Drassó, Gergelyfája, Hosszutelke, Kisenyed, Kisludas, Koneza, Kutfalva, Ladamos, Mundra, Oláhbagát, Oláhgyirbó, Örményszékes, Pókafalva, Spring, Székáspreszáka, Vingárd, Czalna, Fenes, Galacz, Gaurény, Igenpataka, Krakkó, Magyarborosbocsárd, Magyarigen, Metesd, Ompolyicza, Ompolypreszáka, Petrozsány, Pojana, Sárd, Tibor, Tótfalud, Valeadoszului. Zalutna, Bataizház, Csekelaka, Csongva, Czintos, Elekes, Gambucz, Hari, Ispánlaka, Istvánháza, Kutyalva, Magyarcsesztve, Magyarforró, Magyarherepe, Magyarsülye, Maroscsücs, Marosgeze, Ma-

roskáptalan, Maroskoppánd, Marosszentbenedek, Marosujvár, Miklóslaka, Nagylak, Oláhpéterlaka, Oláhszilvás, Oroszi, nagyenyedi Alsóorbó, Asszonynépe, Csombord, Felenyed, Felsőorbó, Fugad, Háporton, Kisakna, Kisgyógyapatak, Középorbó, Lőrinczréve, Magyarbagó, Magyarbecze, Magyarlapád, Marosbél, Marosgombás, Marosszentkirály, Megyerék, Miriszló, Muzsina, Nyirmező, Oláhapahida, Oláhlapád, Oláhrákos, Ponor, Remete, Szászújfalva, Tompaháza, Vadverem, Vládháza, Alsógárd, Benedek, Csáklya, Diód, Felgyógy, Felsőgárd, Gáldtő, Kozslárd, Magyarkapud, Marosszentimre, Mihálcfalva, Mindszent, Obrázsa, Paczalka, Tövis, Vajasd, Abrudfalva, Bucsum, Kerpenyes, Korna, Mogos, Muska, Szohodol, Verespatak, Abrudbánya. Nagyenyed. Juhhimlő: Oláhdálya, Csufud, Monora, Nagycserged, Száspatak, Véza, Alamor, Örményszékes, Vingárd, Kisakna. Sertésorbáncz: Monora, Kutfalva, Obrázsa. Sertésvész: Marosgombás, Alsógárd.

— **Szigorlatokra és az összes jogi vizsgákra** kolozsvári Egyetemen leggyorsabban, kiadós sikerrel a dr. Köpösi Rezső által vezetett „Jogi Szeminárium” készülhet elő. Otthon előkészít. Hat év alatt százakat segített diplomához. Prospektust ingyen küld. Ne tévessze össze reklám szanatoriumokkal! Cím: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 19.

— **Husz író és költő** teszi érdekessé az „Ország-Világ” karácsonyi diszkiadását. Dr. Váradi Antal pompás versén és dr. Falk Zsigmond kedves karácsonyi elmélkedésén kívül a közel 100 oldalas füzetből első tekintetre a következő nevek ötlenek szemünkbe: Hüdovernig Károly egyetemi tanár, Fülei-Szántó Lajos, a csak alig két hete elhunyt kiváló poéta, Zivuska Andor, Vadnay Béla, Kiss Menyhért, Nögrády László, Tóme József, Várady Ferencz, Klimes Gyula, Péterffy Tamás stb. stb. Ezt a felette értékes szellemi részt a szebb-nél-szebb illusztrációk gazdag sorozata teszi még élvezhetőbbé. A karácsonyi szent képek elismert külföldi festők örök életű festményeinek reprodukciói. Ezeket kívül meglátjuk az „Ország-Világ” karácsonyi számában a német császárt vadászaton, a francia tudós kutatását a kínai levéltárakban, a női divat felette tanulságos képeit stb. És mindezeket felül a Képzőművészeti Társulat és a Művészotthon kiállított képeinek nagy részét kaptuk kitűnően sikerült reprodukciókban. Eme ritka szellemi és technikai fényesség daczára az „Ország-Világ” egyes számai a rendes árban 40 fillért kaphatók a kiadóhivatalban (Hold-utca 7.) és minden dohánytözsdében. Az „Ország-Világ” előfizetőinek, azoknak is, akik most lépnek be az 1911. évre beküldött előfizetési díj vétele után gyönyörű kiállítás, gazdag aranyozással díszkötésben ingyen és portómentesen megküldi a dr. Váradi Antal és dr. Falk Zsigmond szerkesztésében megjelent „Ország-Világ Almanach”-ot, amelyben hatvan magyar író és költő szellemi termékei találhatók és amelyet Honti Nándor világhírű festőművésznünk illusztrált. Az „Ország-Világ” előfizetése fél évre 8 korona.

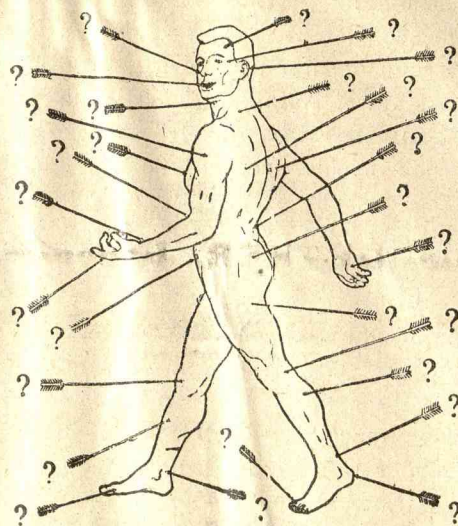
— **A halál öccse.** E névvel régtől fogva az alvást illetik, noha igaztalanul, mert igazság szerint az alvás az élet tápforrása. Legyünk bármily fáradtak és kimerültek, néhány órai pompás alvás visszaszerzi nekünk az elvesztett erőket és a mélyen érzett boldogság állapotába helyez minket. Az egészséges alvás sokat ér, de csak azok részesülnek benne, akik idegeiket kimélik. Izgató italok gyöngítik az idegeket, minek következtében álmatlanság áll be. Főszerepet játszik e tekintetben a majd minden családban használatos kávéital. A Kathreiner-féle Kneipp malátakávé a babkávénak összes aromikus előnyeit tartalmazza, a kártékony alkatrészek nélkül. Jézú kávéitall állíthatunk abból elő, mely a szívet és idegeket minden természetellenes izgalomtól megóvjá. Teljes joggal nevezik tehát a valódi Kathreinert a legjobb családi kávénak.

— **Az ügyvédi gyakorlat meghosszabbítása.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbe lépéig doktorátust nem szereznek, — csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szemináriumához (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele” cz., most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **Hazai ipar hódítása.** Minden malomtulajdonos, gazda, nagy és kisiparos tisztában van azzal, hogy üzleti érdekének első feltétele a kifogástalanul és legolcsóbban azaz a legkevesebb üzemköltséggel működő hajtógép. Silány gépek beszerzése már nem egy szépen induló vállalat romlását idézte elő. Örömmel üdvözölhetjük a Brünn-Königsfeldi gépgyárnak azon szándékát,

hogy legközelebb motorjainak gyártására Magyarországon nagyszabású gyárat épít. A Brünn-Königsfeldi 1—600 lóerejű motorok mint a legszolidabb és leggazdaságosabb dolgozó gépek Magyarországon kitűnő hírnévnek örvendenek a fentemlített hazai gyár létesítése a czég agilis vezérképviselőjének, Abeles Emil-nek Budapest, V. Váci-ut 14. köszönhető.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsapilulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. sz. (Zágrábmegye).

- I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhényt, ideggyengeséget, oldalszúrást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsúbat, benu-lást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Tovább tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorbajok, görcs, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullét, felhőfőgés, puffadtság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsapilulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és czimezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 124. sz. (Zágrábmegye.)

Kathreiner-féle Kneipp — maláta kávé

utólérhetetlen előnyei folytán naponta milliók isszák. Egyedül igazi családi kávé! Olcsó és egészséges.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a lap kiadóhivatalában.

Kozmetikai Gyógyintézet!

Fennáll 1892. óta.

Főorvos: DR. JUTASSY JÓZSEF, bőrgyógyász, egészségtan-tanár, az orvosi kozmetika legelső és legrégebb szakorvosa.

Sikereink titka, hogy tudományos alapon működünk.

Szépségrontó bőrbajokat, gyorsan és biztosan meggyógyítunk.

Elváltozott arcokat, eltorzult orrokat csinosra formázunk.

Szépségkészleteink házilag készülnek és ártalmatlanok.

Szépségkészleteink mindazon szereket tartalmazzák, melyek az illető szépséghibák ellen valók; ezek:

Bőrápoló készlet

szerei a természettől szép, tiszta, normális arc és kéz bőrét konzerválják, üdítik; a kényes, száraz, hámlos, durva, érdes, libabőrös, sötétbőrös bőrt finomítják, puhítják, simítják; a petyhüdt bőrt felfrissítik s megmentik a további fonyadástól; a ránczokat eltüntetik. — Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrgyógyító készlet

a zsiros, fényes, kihevülő, könnyen piruló arcok ápolására (mattá tételére) szolgál; gyógyítja a bőrtkát (mitesszer), a pattanást (vimmerli), a bőrlökcsöket (pórus), a tulságos izzadást, vörös kezét, vörös orrot, fagyási foltokat. Teljes készlet 10 K. próbakészlet 5 K.

Bőrkoptató készlet

szerei feltűnés nélkül használhatók; hófehérré teszik a fakó sárga vagy barna arcot, a szeplőt, májfoltot gyökeresen elmulasztják. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrhámlasztó készlet

elmulasztja a tág bőrpórusokat a benne ülő évtizedes mitesszerekkel együtt; eltünteti a pattanások nyomait, a lencsefoltokat és a kisebb sebhelyeket (himlőhely); leszedi a legmakacsabb szeplőt és májfoltot, a lángrózsapattanást és a kékes borvirágot is. A bőrhámlasztás körülbelül egy heti szobafogsággal jár, mert nagyon drasztikus. Teljes készlet 10 korona. Próbakészlet 5 korona.

Hajgyógyító készlet

hajkorpa, hajhullás ellen s a hajnövési erősítésére. Teljes készlet 10 kor. Próbakészlet 5 kor.

Szőrvesztő készlet

a felesleges hajnövési (archajak) gyengítésére és palástolására. Teljes készlet 10 kor. Próbakészlet 5 kor.

Hajfesték.

A hajfejtés nagy gondot ad, mert a hajfestékek közt kevés az ártalmatlan és megbízható. Dr. Jutassy főorvosunknak hosszú tapasztalatai alapján végre sikerült olyan hajfestéket előteremtene, mely ez idő szerint a legtekintélyesebb: tudniillik csak a haját fogja, a fejbőrt nem, a fehéreneműt nem piszkítja, természetes színt ad, mely nem fakul és színeiben nem játszik, rendkívül tartós, a kezelés igen egyszerű, idegen segítséget nem igényel és sem a hajnak, sem a bőrnek nem árt. Egy adag Dr. Jutassy-féle hajfesték ára használati utasítással 10 K. és kapható a következő színárnyalatokban: arany-szöke, sötétszöke, világosbarna, gesztenyebarna, fekete.

Aki a megfelelő készletet nem tudja megválasztani, annak személyesen vagy levélben díjmentesen adunk telvilágosítást.

A Dr. Jutassy-féle készletek és hajfestékek kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában.

FÓRAKTÁR:

Kozmetikai Gyógyintézet

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

Szétküldés utánvétellel. — Kérjük pontosan megjelölni, teljes vagy próbakészlet kívántatik-e, különben teljes készletet küldünk.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

ÜDIT-GYÓGYIT

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Dr. Vossilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakat:

IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lekiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ős-Csanád (Torontál-megye)

ahol szokvány minőségű, I. rendű fás, gyökeres és sima

zöldoltványok, bor és csomó-fajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. **Orpington fajbaromfi** tenyésztés. Előjegyzések őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy: Nagygyaros, 1910. szeptember 27.

Tek. Vityé Miklós urnak **Ős-csanád.**

Tudatom, hogy a tavaly küldött almákkal nagyon meg vagyok elégedve. Egy sem marad ki, miért is mindenkinek legjobban fogom ajánlani. Tisztelettel **Heininger Károly** nagybirtokos.

Egy OKOS fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszekémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 12 f. élesztő pótlásául szolgál, melyet kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbak, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyserű és olcsó utóedelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincsok a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és krém vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia-csövet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Sz. 5926—1910. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szászsebesi takarékpénztár rtsaság végrehajtónak Dregics György a Jánosé és neje végrehajtást szenvedő elleni 2276 kor. 21 fill. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság területén lévő s a demeterpataki 151 sz. tkjvben A + 1, 4—7, 10, 13, 15, 17—19, 21, 25, 26, 28, 30, 32, 35, 37, 38, 40—68 rsz., az u ottani 90 sz. tkjvben A + 1—3, 6, 18, 19, 23, 27, 28, 31—36. rsz. alatt foglalt ingatlanokra egészben és az u. ottani 179 sz. tkjvben A + 1 rsz. ingatlanból Dregics György a Jánosét megillető 2/3-ad rész jutalékra az árverést 3849 kor. ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi január hó 26-ik napján délelőtt 9 órakor Demeterpatak községben a községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-án alól nem adhatók el.

Árverezni szándékozik ta. toznak az ingatlanok becs. árának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes érték-

papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, árverési vevő pedig a bánatpénzt a vhu. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. törvényszék mint tkkvi hatóság.

Gyulafehérvárt, 1910. évi október hó 22-ik napján.

Présia, kir. trvsz. bír.

A KI legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot járni óhajt, fizesse elő

AZ UJSÁG=ot!

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek” melléklet.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — K 28.— Negyed évre — — K 7.—
Félévre — — K 14.— Egy hónapra — — K 2.40

Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 ol dal. Vasárnap és 80-100-200 oldal. ünnepnapokon

MEGRENDELÉSI CZIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. kerület Rákóczi-út 54. szám.

Igen szép szőlőoltványok.

Amerikai sima és gyökeres vessző.

Minden szőlőbirtokos, akinek szüksége van igen szép perenoszpóramentes dús gyökérzetű, tökéletesen összeforrt jól megérett fajtisza szőlőoltványokra, forduljon rendelkezései bátran az **első riomfalvi szőlőoltvány telep**hez, tulajdonos:

NEMENZ SIMON

hszm 121. Riomfalván, ahol a legolcsóbb áron a legjobb szőlőoltvány kapható.

Nagy készlet a legjobb bor és csomófajokból.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

A mindkét nemű tanuló ifjuság figyelmébe ajánljuk a

Gyulafehérvári Kalauz

ezimű minden irányban tájékoztató füzetet. Gyulafehérvár szép multjának részletes leírásán kívül ismerteti a füzet a város jelenkori állapotát, elvezeti a tanulót a szükséges tudni és látni valókhöz, oktatja, tanítja, ismereteit bőviti, megmagyarázza a hasznos tudnivalókat sorrendben, ahogy azt egy értelmes vezető szokta tenni. A mely tanuló átolvasta a Gyulafehérvári Kalauz-t, az már többet tud Gyulafehérvárról, mint a mennyit fog tudni az iskolában a hallottakból, mert a Kalauz sok oly részletet említ, mit az iskola elhallgat.

Kapható Papp György főtéri üzletében Gyulafehérvárt.

Ára 50 fillér.

Ára 50 fillér.

Az **OLLA** több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

OLLA szakorvosok által van megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Két évi jóállás. Ára tucatonként 4, 6, 8 korona.

Kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogeriákban.

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis „**OLLA**”-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánpótlást, mint „ép oly jól” feldicsérni. Az eláruló helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámat ingyen küld az

„**OLLA**” hygien. gummigyár

Wien, II./120. Praterstrasse 57.

Eredeti mintagyűjtemények 12 darab 5 korona.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuk
Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

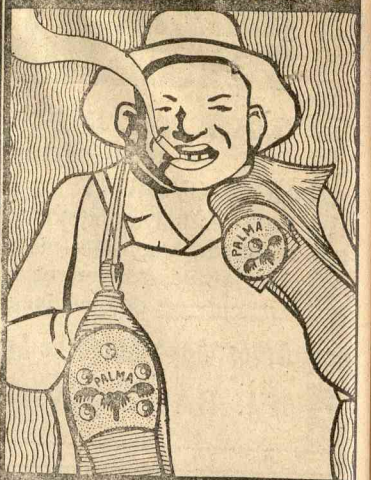
NÁDOR gyógyszerár Budapest
VI., Váci-körút 17. sz.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

PALMA

AVAL'ODI KAUCSUKSAROK

KAPHATÓ GYULAFEHÉRVÁRT: Bodnár Antal, Kinich Tivadar, Vlád Virgil gyógyszerárakban.
NAGYENYEDEN: U. Kovács József, Novák István, Oberth J. örökösei gyógyszerárakban.

Brünn-Königsfeldi Gépgyár Motorosztálya

a Monarchia legelőkelőbb gyára!

Egyedárusító: ABELES EMIL Budapest, V., Váci-út 14.

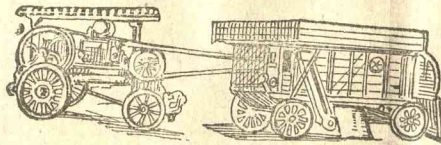
JÉGGYÁR és Hűtőtelepek

városok, tejgazdaságok, hentesek, cukrászok, szállodák, kórházak, serfőzők stb. részére.

**Benzin
Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Locomobil**

MOTOR

1-600
lóerőig.

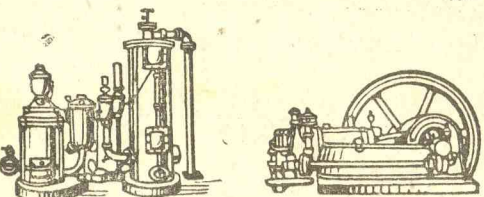
Teljes cséplőgarnitúrák és malomberendezések.

Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és egyéb gépészeti berendezések. • Költségek, árajánlat és mérnöklátogatással díjmentesen szolgálunk.

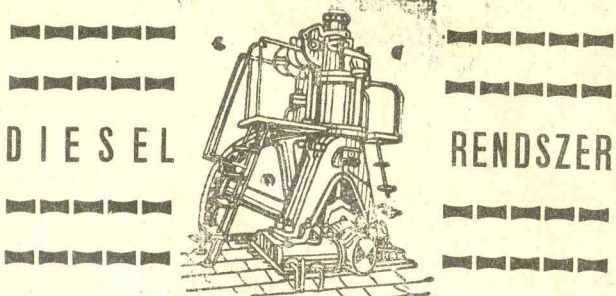
Kalmár és Engel

motor és gépgyár

Városi raktár és iroda: **BUDAPEST** VI. Üteg-utca 19.
V. Lipót-körút 22. Gyár: „Benz”
Világírás! Eredeti!

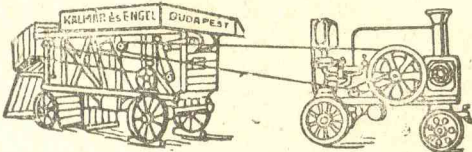
Szivógázmotor telep. — A jelenkor legelőkelőbb üzemé.
„Benz” nyersolajmotor.

DIESEL RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzin-locomobilos cséplőkészleteit, melyek bármilyen egyszerű szerkezetűek.

Teljes jóállás, kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziszere, mely már sok év óta legjobban bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és újszólván minden gyógyszerárában kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szőlőoltványok.

szőlővesszők és finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia szőlőtelepét Bihardioszegen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelezőlapot kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. — Készlet 3 millió

Vegyetek de ne egyebet, mint

Köhögés

rekedtség, nátha és nyálkásodás, görcs és köhurut ellen

Kaiser-féle

mellkaramellát a „Három fenyővel.”

5900 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány, orvosok és magánosok által tanuskodik a biztos eredményről.

Egy csomag 20 és 40 fill. Doboz 60 fillér.

Kapható Kinnich Tivadar és Vlád Virgil gyógyszerárakban Gyulafehérvár.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 kor. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferenciek-tere 6.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.